

महाराष्ट्राचे राज्यपाल
माननीय श्री. चे. विद्यासागर राव
यांचे

अभिभाषण

महाराष्ट्र राज्य विधानमंडळाचे मुंबई येथील संयुक्त अधिवेशन

६ मार्च २०१७

सभापती महोदय, अध्यक्ष महाराज आणि सन्माननीय सदस्यहो,

१. राज्य विधानमंडळाच्या २०१७ या वर्षाच्या पहिल्या अधिवेशनामध्ये आपणा सर्वांचे स्वागत करताना मला अतिशय आनंद होत आहे.
२. छत्रपती शिवाजी महाराज, भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर, महात्मा जोतिबा फुले, राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज आणि यांसारख्या इतर अनेक थोर नेत्यांच्या आणि समाजसुधारकांच्या उन्नत आदर्शांतून महाराष्ट्राची जडणघडण झाली आहे.
३. माझे शासन, “ सबका साथ सबका विकास ” हे ध्येय साध्य करताना आर्थिक वाढीस गती देण्यासाठी सर्वतोपरी प्रयत्न करीत आहे. या उपक्रमांपैकी काही उपक्रम मी आता अधोरेखित करीत आहे.
४. कृषिविषयक विवंचना दूर करण्यासाठी आणि कृषि उत्पादकतेत वाढ करण्यासाठी, माझ्या शासनाने “ शाश्वत विकास योजना ”, पणनविषयक सहाय्य, पीक विमा, जलसंधारण, सिंचन व कृषि वैविध्य या स्वरूपात परिणामकारक ठरणान्या शेतकऱ्यांच्या हिताच्या उपाययोजना सुरू केल्या आहेत. जेणेकरून पुढील पाच वर्षांत शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट होईल.
५. या शासनाने हवामान अनुकूल कृषि विकास प्रकल्प हाती घेतला आहे. विदर्भ आणि मराठवाड्यातील ४००० गावांना दुष्काळापासून संरक्षित करण्यासाठी, सुमारे ४००० कोटी रुपये इतक्या रकमेचा जागतिक बँक अर्थसहाय्यित “ नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प ” सुरू करण्यात येत आहे. विदर्भातील “ पूर्णा ” नदी खोऱ्यात असलेल्या १००० गावांमधील मृदा व भूजलाच्या क्षारतेची समस्या सौम्य करणे हे या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट आहे.
६. राज्यात पीक विमा योजनेची नव्याने पुनर्रचना करून २०१६ या वर्षाच्या खरीप हंगामापासून “ प्रधानमंत्री फसल बिमा योजना ” सुरू करण्यात आली आहे. सुमारे १.०८ कोटी इतक्या शेतकऱ्यांनी या योजनेसाठी नोंदणी केली आहे. या योजनेची अंमलबजावणी करण्यात महाराष्ट्र राज्य देशात अग्रेसर आहे.

७. “ मृद् आरोग्य पत्रिका योजना ” राबविणारे महाराष्ट्र हे एक अग्रगण्य राज्य आहे. आतापर्यंत शेतकऱ्यांना जवळपास ८० लाख इतक्या मृद् आरोग्य पत्रिकांचे वाटप करण्यात आले असून उर्वरित शेतकऱ्यांना आगामी वर्षात या योजनेत समाविष्ट करण्यात येईल. त्यामुळे खतांच्या संतुलित आणि परिणामकारक वापरास चालना मिळेल.

८. शेतकऱ्यांपर्यंत कृषिविषयक तंत्रज्ञानाबाबतच्या माहितीचा प्रसार करण्यासाठी आणि कृषिसंबंधित घटकांचे वेळेवर वितरण करणे सुकर व्हावे याकरिता चालू वर्षापासून जिल्हा कृषि महोत्सव ही राज्य पुरस्कृत योजना सुरू करण्यात आली आहे.

९. पीक उत्पादकतेत भरघोस वाढ होण्यासाठी शेतकऱ्यांना अचूक हवामानाचा अंदाज असणे अत्यावश्यक आहे. म्हणून शासनाने, राज्याच्या प्रत्येक महसुली विभागात स्वयंचलित हवामान केंद्रे उभारण्याचे ठरविले आहे. ही केंद्रे २०१७ च्या खरीप हंगामापासून कार्यान्वित होतील.

१०. मराठवाड्यातील सततची दुष्काळसदृश स्थिती दूर करण्यासाठी आणि सन्माननीय पंतप्रधानांचे “ प्रति थेंबातून पीक अमाप ” म्हणजेच “ मोअर क्रॉप पर ड्रॉप ” हे स्वप्न साकार करण्यासाठी, शासनाने पुढील तीन वर्षांत सुमारे १.२५ लाख हेक्टर इतकी जमीन सिंचनाखाली आणण्याकरिता सूक्ष्म सिंचन योजनेला वेगाने चालना देण्याचे ठरविले आहे.

११. माझ्या शासनाने “ प्रधानमंत्री कृषि सिंचाई योजनेत ” समाविष्ट करण्यात आलेले २६ अपूर्ण सिंचन प्रकल्प पुढील ३ वर्षांत प्राधान्याने पूर्ण करण्याचे ठरविले आहे. यातून ५.५६ लाख हेक्टर इतक्या क्षेत्राची अतिरिक्त सिंचनक्षमता निर्माण होईल.

१२. पाण्याच्या काटकसरीने आणि शाश्वत वापरास चालना देण्यासाठी तसेच जल व्यवस्थापनात लोकांचा सहभाग वाढविण्यासाठी माझ्या शासनाने, “ यशदा ” पुणे येथे एक जल साक्षरता केंद्र तर औरंगाबाद, चंद्रपूर आणि अमरावती येथे तीन विभागीय जल साक्षरता केंद्रे स्थापन केली आहेत.

१३. पारंपरिक प्रवाही सिंचन पध्दतीद्वारे लागवडयोग्य लाभ क्षेत्रापैकी केवळ ५६ टक्के इतके क्षेत्र उपलब्ध पाण्यातून सिंचनाखाली येऊ शकेल, हे जाणून माझ्या शासनाने, पारंपरिक वितरण यंत्रणेमध्ये सूक्ष्म सिंचन पध्दतीचा अवलंब करण्याचे ठरविले आहे. यामुळे ७७ टक्के इतक्या राष्ट्रीय सरासरीप्रत पोहचणे शक्य होईल.